GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacţiunea şi administraţiunea: Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22. „Gazeta“ iese Mercurea, Vinerea şi Dumineca.
Preţulŭ abonamentului: Pe unŭ anŭ 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Ţerĭ esterne pe şese lunĭ 14 fr., pe anŭ 28 francĭ.

Anulŭ XLVII.

Se prenumeră: la poştele c. şi r. şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile: una serie garmondŭ 6 cr şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiăcare publicare. — Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 6. Duminecă 15 (27) Ianuariu. 1884.

Braşovŭ 15 Ianuariu st. v.

Care este resultatulŭ calĕtoriei ministrului-preşedinte Tisza la Viena? — După informaţiunile ce le avemŭ credemŭ că'lŭ putemŭ schiţa cu puţine cuvinte: Stare esceptiunală în Croaţia cu mijlócele cele mai severe şi luarea de noue mĕsurĭ în Ungaria şi Ardealŭ menite de a face se crescă nemulţumirea tuturorŭ claselorŭ şi a popórelorŭ, care şi aşa este multŭ mai mare decâtŭ se-o pótă suporta pentru durată statulŭ, care nu dă locuitorilorŭ seĭ mai nimicŭ în schimbulŭ jertfelorŭ ce le pretinde mereu dela eĭ.

Domnulŭ Tisza a doveditŭ şi de astadată, că prefera mai bine a fi acusatŭ de oposiţiă, a nu fi consecuentŭ şi a 'şi calcă principiele, decâtŭ se scape frênele guvernului din mână. Ceea ce s'a scrisŭ despre intenţiunea lui de a demisiună n'aŭ fostŭ decâtŭ vorbe góle, menite de a'lŭ presentă înaintea lumeĭ ca pe unŭ omŭ neinteresatŭ şi lipsitŭ de ori ce vanitate. În realitate înse d-lŭ Tisza numai la demisiune nu s'a gânditŭ, ci a alergatŭ la curte cu scopŭ ca se se asigure cu-o ḑi mai înainte de aceea, că lui şi numai lui i se va încredinţa şi conducerea alegerilorŭ dietale viitóre. Era timpulŭ supremŭ ca se întreprindă ceva spre a'şi apera posiţiunea, care era fórte ameninţată prin evenemintele cele mai noue.

Tisza s'a dusŭ la Viena ca se pună inaintea corónei cestiunea de încredere, bine sciindŭ, că, décă va cedă în punctele de litigiu, nu va întimpina dificultăţĭ din acéstă parte. Şi d-lŭ Tisza a cedatŭ de astădată tocmai aşa cum a cedatŭ în tóte cestiunile capitale de conflictŭ, numai ca se pótă remâné la putere. De vre-o demisiune nicĭ vorbă.

Cestiunea în care a cedatŭ a fostŭ aceea a legeĭ pentru căsătoriile mixte între creştinĭ şi Evreĭ, lege care a fostŭ desaprobată de clerŭ şi de magnaţii ţereĭ. In privinţa acesteĭ legĭ d-lŭ Tisza s'a oferitŭ însuşĭ, că o va lua josŭ dela ordinea ḑilei, după ce organele luĭ au declaratŭ susŭ şi tare, că guvernulŭ o va susţiné cu tótă tăria. Şiretulŭ ministru-preşedinte s'a folositŭ şi de acéstă ocasiune spre a propune corónei în schimbŭ câteva proiecte de lege noue de acele alcătuite anume pentru a favorisa planurile şi a satisface trebuinţele momentane ale guvernanţilorŭ.

Şi după ce cu-o asemenea retragere ruşinósă d-lu Tisza a dobênditŭ pe calea simplă a mersului regulatŭ alŭ afacerilorŭ statului aprobarea corónei pentru nouele sale proiecte, biroulŭ de pressă din Pesta trămite articulĭ la tóte foile ce stau în serviciulŭ guvernuluĭ, în carĭ declară cu emfasă, că „d-lu Tisza se bucură de încrederea deplină a corónei pentru acţiunile sale viitóre.“

Ce încredere? — Bine a ḑisŭ cutare fóie oposiţiunală din Pesta, că în casulŭ de faţă încrederea corónei privesce numai pe vlădicii şi pe magnaţii, carĭ au votatŭ contra d-luĭ Tisza, pentru că prin delăturarea proiectuluĭ pentru căsătoriile mixte s'a împlinitŭ voinţa lorŭ, ear nu aceea a d-lui Tisza.

„Incă odată i-a succesŭ guvernului unguresců — ḑice unŭ corespondentŭ alŭ organului vechilorŭ dualiştĭ din Viena — de a legă victoria de causa luĭ, dér nicĭ în prima bucuriă nu póte omulŭ se se înveselescă asupra acesteĭ isbênḑĭ, pe câtŭ timpŭ Croaţiĭ ca şi celelalte naţionalităţĭ din Ungaria tragŭ din ce în ce mai multă nădejde şi curagiu din curentulŭ politicŭ în Austria şi nu lasă se trécă nicĭ o ocasiune spre a face tóte acele, ce le sunt iertate conaţionalilorŭ lorŭ în Austria.“

Încâtŭ pentru încuragiare memoratulŭ corespondentŭ are dreptate; se înşélă înse amarŭ décă crede, că nemulţumirea dintre naţionalităţile, carĭ traiescŭ în statulŭ ungarŭ, derivă dela mişcarea din Austria. Nu, acéstă mişcare este independentă de orĭ şi ce înfluinţă din afară, ea este urmarea naturală a apĕsăreĭ şi a prigonirilorŭ, de carĭ suferŭ popórele din ţerile corónei s-luĭ Ştefanŭ mai multŭ, decâtŭ au suferitŭ vreodată Cehiĭ, Poloniĭ şi Româniĭ din partea de dincolo a monarchieĭ.

Adeverulŭ este, că astăḑĭ nu mai merge cu sistemulŭ de guvernare alu d-luĭ Tisza şi décă acesta ar mai nutri încă speranţa, că o va duce la vr'unŭ sfêrşitŭ bunŭ cu politica s'a de anihilare, este de compătimitŭ, nu persóna luĭ, ci ţéra, care se sfêrşesce sub povara nenorocitelorŭ esperimente, la care este supusă de 16 anĭ încóce.

Ultima escursiune a d-luĭ Tisza la Viena a salvatŭ încă pe câtva timpŭ posiţiunea cabinetuluĭ actualŭ, dér n'a întăritŭ'o, ci din contră a slăbitŭ'o. Cea mai mare dovadă pentru acésta este următórea împrejurare: Foile oficióse asigură, că între proiectele de lege aşternute corónei spre aprobare prealabilă se află şi unulŭ care dispune ca alegerile dietale se se facă deja în luna lui Maiu. Opiniunea publică a judecatŭ deja în acéstă cestiune. Dlu Tisza, ḑice ea, se grăbesce cu alegerile căcĭ 'i e témă, că pănă la terminulŭ ordinarŭ pentru alegerĭ lucrurile se potŭ încurca astfelŭ, încâtŭ cabinetulŭ actualŭ se nu mai aibă şanse de reesire.

Nu este dér unŭ atestatŭ de slăbiciune acéstă grabă cu alegerile? „Pesti Napló“ ḑice cu dreptŭ, că guvernulŭ se teme ca nu cumva aşteptândŭ pănă în Augustŭ se 'şi capete şi unŭ popă lângă patulŭ seu de paţientŭ.

Nu ne póte însuflă aşadér nicĭ o temere noua „victoriă“ a d-lui Tisza. Acésta, credemŭ, va fi cea din urmă, ce a reportat'o. D-lŭ Tisza póte se aibă multe speranţe vane, a nóstră speranţă în isbênda causeĭ drepte a popórelorŭ este înse aşa de sigură, încâtŭ nimicŭ nu mai póte impiedeca realisarea eĭ.

Braşovŭ, 14 Ianuariu 1884.

Cu ocasiunea sânteloru serbătorĭ şi a anului noŭ amŭ primitŭ mulţime de felicitărĭ călduróse dela amicĭ de ai fóieĭ nóstre din tóte părţile. Deórece ne este peste putinţă de a respunde fiăcaruia în particularŭ, adresămu pe acéstă cale scumpilorŭ fraţi şi amicĭ, carĭ 'şi-au adusŭ aminte de noĭ, mulţumirile nóstre cele mai fierbinţĭ, dorindŭ din sufletŭ împreună cu dênşiĭ ca acestŭ anŭ se fiă mai mănosŭ în lucrarea nóstră naţională şi în resultatele eĭ.

O nespusă bucuriă ne-a causatŭ împrejurarea, că în anulŭ acesta, mai multŭ ca de altădată, amŭ primitŭ scrisorĭ de felicitare şi de încuragiare dela maĭ mulţi bărbaţĭ meritaţi, betrânĭ luptatorĭ pentru drepturile şi cultura poporuluĭ românŭ. Nimicŭ nu ne póte mulţumĭ mai multŭ decâtŭ acea convicţiune, că este strînsŭ şi tare legătura amiciţieĭ între betrânĭ şi tinerĭ, între ceĭ ce au luptatŭ cu onóre şi ceĭ ce vorŭ avé de încă de aicĭ încolo se lupte, ca nesce fiĭ adeveraţĭ ai poporuluĭ, pentru binele naţionalŭ.

Betrânilorŭ noştri luptatorĭ le urămŭ se'şĭ vĕdă dorinţele câtŭ mai curêndŭ împlinite.

Redacţiunea.

Cronica evenemintelorŭ politice.

Scimŭ că între fracţiunile maiorităţiĭ camereĭ deputaţilorŭ din Viena era certă despre aceea, că óre se se respingă propunerea deputatuluĭ Wurmbrand pentru decretarea limbeĭ statuluĭ prin primirea trecereĭ simple la ordinea ḑileĭ, peste acea propunere, seu printr'o trecere la ordinea ḑileĭ motivată: O parte mare din deputaţiĭ clericalĭ germanĭ au pledatŭ pentru modalitatea din urmă şi aşa comitetulŭ esecutivŭ alŭ drepteĭ (autonomiste) a primitŭ cu unanimitate urmatórea ordine de ḑi motivată:

„Considerândŭ, că Raichsratulŭ nu este competentŭ de a ficsa o lege de limbă pentru diferitele ţerĭ; considerândŭ că întrebuinţarea limbeĭ germane ca mijlocu de a se înţelege asupra afacerilorŭ comune nu este combatută din nicĭ o parte şi este recunoscută de bună voie din tóte părţile, precum şi avêndŭ în vedere necesitatea limbeĭ germane din punctulŭ de vedere alŭ unităţiĭ, camera trece la ordinea ḑileĭ peste propunerea luĭ Wurmbrand.“ — Tóte clubur ile drepteĭ autonomiste au decisŭ de a votă pentru acéstă propunere, care va fi presentată camereĭ de comitele Hohenwart.

Ḑiarulŭ „Germania“, care este în legăturĭ cu Vaticanulŭ, susţine din noŭ, că împeratulŭ Franciscu Iosifŭ declară într'o scrisóre, ce a adresat'o Papeĭ, că nu va face nimicŭ ce arŭ puté displace Papeĭ şi că va fi tot-deauna unŭ fiu credinciosŭ alŭ bisericeĭ. Maiestatea S'a mai adause, că nu numai elŭ, dér nicĭ principele imperialŭ alŭ Austrieĭ nu va visită vr'odată Curtea italiană la Roma.

Betrânulŭ generalŭ Klapka se află în Bucurescĭ. „L'Indépendance Roumaine“ e informată, că dênsulŭ arŭ fi însărcinatŭ de guvernulŭ seu a sondă guvernulŭ românŭ în privinţa unireĭ linieĭ Maros-Vásárhely şi Tulgheşŭ, proiectată de guvernulŭ ungurŭ, cu reţéua română de drumŭ de ferŭ. Se mai ḑice, că generalulŭ Klapka arŭ mai fi însărcinatŭ şi cu o misiune diplomatică.

Se vorbesce despre trimiterea la Buzĕŭ a uneĭ anchete militare, ca se cerceteze, care a fostŭ atitudinea diferitelorŭ trupe, carĭ au fostŭ chemate în acelŭ oraşŭ pentru restabilirea ordineĭ cândŭ cu ridicarea contra taxelorŭ şi împrumutuluĭ.

Scimŭ, că în ḑilele de 7, 8 şi 9 Ianuariu a fostŭ întrunitŭ congresulŭ economicŭ la Iaşĭ. Între ceĭ învitaţĭ a fostŭ şi consululŭ austro-ungarŭ cav. de Schlick. Elŭ a luatŭ parte la o şedinţă. S'a întemplatŭ că la aceeaşĭ şedinţă se fie mai mulţĭ străinĭ, maĭ alesŭ Jidovĭ, şi mermiĭ adunaţĭ în numĕrŭ de vre-o sută, vedêndu-i, au începutŭ se strige în gura mare: „se iésă afară din sală străiniĭ! nu ne trebue spionĭ!“ Consululŭ cav. de Schlick, care se află în loje, a luatŭ acésta asupră-şĭ şi s'a depărtatŭ îndată. Ca totdéuna inimiciĭ Româniloru au făcutŭ şi din acestŭ evenemêntŭ capitalŭ politicŭ şi au telegrafatŭ versiunea cea mai nefavorabilă pe la foile din străinătate. Chiarŭ „Neue fr. Presse“ se vede îndemnată a face urmatórea observare:

„Moldoveniĭ suntŭ fără îndoiélă „les enfants terribles“ ai regatuluĭ Româniĭ. Încă n'a trecutŭ anulŭ de cândŭ a ţînutŭ senatorulŭ Grădiştênŭ toastulŭ acela faimosŭ dela Iaşĭ cu ocasiunea desvelireĭ statueĭ luĭ Ştefanŭ celuĭ Mare şi care a datŭ ansă la reclamaţiunĭ diplomatice şi étă că éră vinŭ Moldoveniĭ c'unŭ casŭ noŭ, ofensândŭ Austria în persóna consululuĭ austriacŭ din Iaşĭ, cavalerŭ de Schlick. Acestŭ casŭ regretabilu va dá Austrieĭ din noŭ pricină de a face reclamaţiunĭ diplomatice.“

După rectificarea ce a publicat'o „Românulŭ“ asupra incidentului de mai susŭ, elŭ nu va mai provocá nicĭ unŭ feliu de reclamațiune, căcĭ nimenĭ n'a voitŭ sĕ dea afară pe consululŭ austriacŭ din sala congresului. Lucrulŭ fusese rĕu înțelesŭ: unii din membrii congresuluĭ se plânseseră de presența a câtorva străinĭ (înțelegêndŭ mai cu sémă Evreimea) și consululŭ luase acésta pentru sine. Însĕ apoi înțelegêndŭ, că comisese o erróre, a făcutŭ o visită președintelui congresului, spre a arătá, că n'a voitŭ se țină séma de réua interpretare, ce s'a datŭ eșirii d-sale din sală.

Conflictulŭ dintre Pórtă și dintre patriarchatulŭ ecumenicŭ din Constantinopole încă nu s'a aplanatŭ. Edhem și Assim-pașa îndémnă mereu pe Sultanŭ sĕ se arăte fată de privilegiile bisericei anatolice mai conciliantŭ și mai crutătorŭ, éră ceilalțĭ ministri îlŭ îndémnă sĕ nu se abată dela politica întreprinsă. În cestiunea acésta importantă cu patriarchulŭ a adresatŭ adunarea generală creștină din Creta următórea telegramă: „Poporațiunea creștină din Creta sêmte cea mai mare durere pentru prigonirea nedréptă a bisericii și a națiunii grecescĭ și noi ne arătămŭ durerea cea mai mare pentru acéstă persecuțiune, din causa căreia a urmatŭ dimisiunea patriarchuluĭ, pe care noi îlŭ recunóscemŭ ca capulŭ neînfrântŭ alŭ bisericii și ca apĕrătoriulŭ drepturilorŭ bisericescĭ și naționale. Suntemŭ sigurĭ, că acéstă biserică, care este sigură de ajutorulŭ națiunii, șĭ va aperá drepturile sale cu cea mai mare resoluțiune.“

Din acéstă declarațiune precum și din tótă procederea clerului grecescŭ fanariotŭ se vede limpede, că pe Greci nu'i dóre atâtŭ pentru privelegiile patriarchale, câtŭ pentru domnia, ce au avut'o ei asupra altorŭ popórĕ din Oríentŭ în basa privelegiilorŭ și anume asupra Românilorŭ, Bulgarilorŭ și Albanesilorŭ.

Din Petersburg se scrie diarului „Soleil“ din Paris următórele: „Ve spuneamŭ, că ranirea lui Alesandrŭ III și omorîrea șefului cohorteĭ sfinte. produsese asupra opiniunii publice impressiunea cea mai rea. Sgomotele ce se respândescŭ se privescŭ ca greșite, dér ele producŭ mare spaimă. Împĕrătésa e mai cu séma împresionată, si mesurĭ estraordinare s'au luatŭ pentru protegiarea vieței tinerilorŭ marĭducĭ ce se crede fórte amenințată. In fiăcare momêntŭ se respândesce sgomotulŭ, că cutare séu cutare persónă a curții a fostŭ victima unei cercărĭ de omorŭ. Aceste sgomote sunt false, o repetŭ, dér ele împrăștie în palatŭ grijă și banuială. D. Tolstoĭ, mai spăimentatŭ decâtŭ toțĭ colegii sĕi, a îndoitŭ garda s'a personală și spune tuturorŭ, că nihiliștii au otărîtŭ mórtea s'a. Faptulŭ nu e cu neputință, ba chiarŭ îlŭ credŭ fórte probabilŭ. După tóte aparențele, se póte așteptá o nouă catastrofă cu atâtŭ mai durerósă cu câtŭ va fi fără scopŭ și folosŭ. Nihiliștii n'au nicĭ unŭ sorțŭ de a ajunge la putere (cine scie?) măcarŭ pentru o óră. Dér în fiacare anŭ grópa se adêncesce, apăsările urméză apăsărilorŭ și unŭ șirŭ imensŭ de esecuțiunĭ și măcelurĭ pare a se desena pe orizontulŭ vécului alŭ duóedecilea. Până atuncĭ, arestările de suspecțĭ se înmulțescŭ, și nuóe convoiurĭ de deportațĭ sunt îndreptate spre depărtatele regiunĭ ale Siberiei orientale și ale insulei Sakhalin (la nordulŭ Japoniei).

Revistă diaristică.

Vorbindŭ despre programa „Viitorului“ unŭ Ardeleanŭ scrie în „România Liberă“ între altele:

„Se vorŭ împliní în curêndŭ o mie de anĭ de cândŭ Românii și Maghiariĭ trăiescŭ împreună pe aceașĭ bucată de pămêntŭ, dér nu ne aducemŭ aminte că vre-odată ei sĕ fi fostŭ amicĭ. Le-amŭ datŭ, ce-ĭ dreptŭ, Maghiarilorŭ mulțĭ ómenĭ eminențĭ, amŭ datŭ cândŭ a fostŭ patria în pericolŭ, pe ceĭ mai marĭ eroi ai Ungariei și amŭ creatŭ cea maĭ strălicită epocă în istoria patriei nóstre; dér nu putemŭ uitá, că Vladislau, fiulŭ lui Ioanŭ Corvinŭ și fratele lui Mateiŭ Corvinŭ, a cădutŭ sub barda călăului, și că a cădutŭ anume, pentru că era „oláh fatyu“, bastardŭ românŭ, precum dicea Gara. Amicĭ n'amŭ fostŭ dér nicĭ chiarŭ atuncĭ, cândŭ o primejdie comună ne amenința, și ei aŭ urîtŭ chiarŭ și pe aceia dintre noi, carĭ s'au lăpĕdatŭ de némulŭ lorŭ spre a puté serví causei comune. Nu cunóscemŭ în istoria Ungariei unŭ singurŭ casŭ, în care Maghiarii sĕ fi primitŭ serviciile, în folosulŭ patriei dela unŭ Românŭ, fără ca sĕ fi cerutŭ mai înainte dela elŭ sĕ-șĭ renege originea sa, sĕ se lapede de némulŭ sĕu.“

„De aceea nu este pentru noi locŭ în istoria Ungariei: toțĭ Românii, carĭ au lucratŭ pentru patria lorŭ chiarŭ prin acéstă lucrare a lorŭ au încetatŭ a mai fi Românĭ și-aŭ fostŭ în adevĕrŭ códă de toporŭ din punctulŭ de vedere românescŭ, căcĭ orĭ și ce succesŭ alŭ Maghiarilorŭ, a fostŭ o calamitate pentru Românĭ. Șépte sute de anĭ Românii rĕspândițĭ prin țĕrile supuse corónei sfântului Stefanŭ au fostŭ cu desĕvêrșire anihilațĭ, șépte sute de anĭ Maghiarii au trăitŭ din seulŭ nostru.

O istoriă n'au Românii de câtŭ din diua, în care puterea Habsburgilorŭ s'a stabilitŭ în Ardélŭ. Avêndŭ, în lupta lorŭ cu nobilimea maghiară și cu poporulŭ maghiarŭ în genere, trebuință de noi, Habsburgii și-au datŭ tóte silințele sĕ favoriseze desvoltarea nóstră. Eramŭ pentru dênșii unŭ isvorŭ de putere de exploatatŭ contra Maghiarilorŭ, și interesulŭ lorŭ era, ca acestŭ isvorŭ sĕ se îmbogățéscă. Astfelŭ în luptă cu nobilimea maghiară ei ni-au creatŭ o preoțime mai multŭ orĭ mai puținŭ independentă, au înființatŭ cele d'ântâi scóle românescĭ, ni-au datŭ dreptulŭ de liberă migrațiune, ni-au creatŭ o posttiă sigură în granițe, au trămisŭ pe cei d'antăi tinerĭ românĭ la scólele superióre din Roma și Viena, ne-au împroprietăritŭ, ni-au asiguratŭ, prin diploma din Octombre 1860, o posițiă bună în viață politică și au cerutŭ la 1866 sĕ ni se garanteze autonomia bisericéscă și usulŭ limbei în viața publică.

„De câte orĭ însĕ Habsburgii au fostŭ strîmtorațĭ, noi amŭ rĕmasŭ la discrețiunea Maghiarilorŭ: Episcopulŭ Klein móre în exilŭ și Grigorie Maiorŭ e trimisŭ la Muncacĭ, cândŭ împĕrătésa Maria Teresia are, în resboiulŭ cu Fredericŭ celŭ Mare, trebuință de ajutorulŭ Maghiarilorŭ, dér Iosifŭ II simțindu-se tare, ridică ér pe Românĭ, și murindŭ în o situația grea, îi lăsă ér sĕ cadă. În timpulŭ lui Napoleonŭ, Românii orthodocșĭ rĕmânu fără de episcopŭ și abia după stabilirea păcii se trămitŭ éră tinerĭ românĭ în străinătate.“

„Despre timpulŭ presentŭ nu voimŭ mai vorbí; ne este tuturora viu în memoria. Sĕ ne reamintimŭ numai doue lucrurĭ: la 1848 unŭ Românŭ, Ioanŭ Dragoșŭ a fostŭ spênzuratŭ de către Românĭ, pentru că le propusese împăcarea cu Maghiarii. Ér la 1866, după ce Habsburgii fuseseră înfrânțĭ în lupta cu casa de Hohenzollern, Șaguna le dice Românilorŭ vorba cea mare: Flere possem, sed juvare non! Nu mai e pentru Românĭ mântuire în Ungaria, cândŭ curtea din Viena e biruită și nu mai póte sĕ-i sprijinéscă!“

„Acésta o simtŭ toțĭ Românii, și din acestŭ simțimentŭ isvorĕsce politica lorŭ tradițională. Foile maghiare numescŭ acéstă politică, o politică de nimicire reciprocă; nu! ea este o politică de echilibru. Nici noi, nicĭ curtea din Viena, nu voimŭ nimicirea poporului maghiarŭ, combatemŭ numai omnipotența lui, voimŭ numai se trăiéscă din seulŭ sĕu propriŭ, ér nu din alŭ nostru.“

„E dér nouă politica, la care vorŭ sĕ ne impingă eminenții ómenĭ politicĭ, carĭ au înființatŭ noulŭ diarŭ „Viitorul“ consistă după a lorŭ părere, în deosebire de trecutŭ, în o comună lucrare cu Maghiarii. Asta o vorŭ toțĭ Românii însĕ condițiile carĭ sunt?

„Programa celorŭ dela „Viitorul“ vorbesce de „nisce marginĭ, peste carĭ nu potŭ trece pretensiunile Românilorŭ fără de a jigní interesele patriei comune.“ Ceremŭ sĕ ne spuie: „carĭ suntŭ marginile, peste carĭ nu potŭ trece pretensiunile **Maghiarilorŭ**, fără de a jigní interesele patriei.“

„Nu noi suntemŭ cei pretențioșĭ. Ungaria a fostŭ totdeuna și este și după actuala ei organisațiune, de iure, unŭ statŭ poliglotŭ, unŭ statŭ ungurescŭ, ér nu unulŭ maghiarŭ: sĕ se recunóscă acésta de facto, sĕ ni se garanteze condițiile de desvoltare națională, și suntemŭ cei mai bunĭ amicĭ ai Maghiarilorŭ. — Dér puținŭ ni-au datŭ Maghiarii la 1866, și nicĭ acestŭ puținŭ nu ne-a folosițŭ nimicŭ, garanțiile promise din partea Maghiarilorŭ n'au nicĭ o valóre. Și nu are nicĭ unŭ dreptŭ la abnegația nóstră o țéră, în care nu ne putemŭ desvoltá, o țéră, în care muncimŭ, pentru ca sĕ producemŭ pentru alții mijlócele, cu carĭ se fimŭ noi înși-ne slăbițĭ, armele, cu carĭ sĕ fimŭ noi înși-ne lovițĭ.“

„După tóte semnele, acum se lucréză pentru restabilirea echilibrului, căcĭ astfelŭ Maghiarii n'ar căutá amicia nóstră cu atâta stăruință. Au căutat'o la 1848, au căutat'o în timpulŭ absolutismului, au prețuit'o la 1867, dér n'au ținutŭ de locu séma de noi pe timpulŭ, cândŭ se credeau pe deplinŭ stabilițĭ la putere; prietenĭ numai cândŭ se află în strimtorare. Dér tocmai de aceea e tristŭ lucru, că găsescŭ între noi ómenĭ, ce propagă spiritulŭ de împăcare tocmai acum, cândŭ trebue sĕ fimŭ cu toții unițĭ în o hotărire națională practică, sĕ le putemŭ fi de ajutorŭ celorŭ ce voiescŭ a restabilí echiltbrulŭ firescŭ în patria nóstră.“

„Națiunea“ scrie următórele:

„Nu discutămŭ care din aceste douĕ curente arŭ fi fostŭ mai folositorŭ, observămŭ însĕ, că în politică împrejurările reale sunt unŭ factorŭ determinantŭ, ceea ce astă-dĭ póte fi bunŭ și folositorŭ, mâne póte fi desastrosŭ. Póte că la 1869 rĕŭ a făcutŭ majoritatea representanțilorŭ românĭ, întrunițĭ în conferința națională dela Miercurea, că s'a pronunțatŭ pentru politica resistenței pasive. Faptulu însĕ este că dela 1869 încóce Maghiarii, cu câtŭ se obicinuiau mai multŭ cu hegemonia în statŭ, cu atâtŭ deveniau mai îndrăznețĭ. Încetulŭ cu încetulŭ au creatŭ o mulțime de legĭ, una mai asupritóre de câtŭ alta, și ast-felŭ au făcutŭ imposibilă ori-ce apropiere între Românĭ și Maghiarĭ. În conferințele naționale ce au urmatŭ activiștii, carĭ cu dreptŭ cuvêntŭ erau unŭ elementu fórte moderatŭ și carĭ mai credeau încă posibilă o împăcare între Românĭ și Maghiarĭ, au ajunsŭ în fine a recunósce, că între aceste duoĕ elemente esistă unŭ zidŭ despărțitorŭ, pe care numai împrejurărĭ estraordinare l'arŭ puté înlătura.“

„De aceea la 1881, în marea conferință națională dela Sibiiŭ, toțĭ representanții aleșĭ ai poporului românŭ, în fața estremului esclusivismŭ maghiarŭ, hotărîră a fi solidarĭ și-a lucrá pe tĕrêmulŭ resistenței pasive. De atuncĭ încóce tóte organele de publicitate române au începutŭ o campaniă înverșunată contra tendințelorŭ cutropitóre ale elementului maghiarŭ. Și de cândŭ Românii au luatŭ o atitudine solidară, energică și hotărîtă, sferele politice maghiare au începutŭ a fi mai neliniștite și a urmărĭ cu o întreită atențiune orĭ-ce mișcare națională română.“

„Acésta erá starea reală a lucrurilorŭ în timpulŭ din urmă, cândŭ deo-dată diarele maghiare vinŭ și ne anunță, că intre Românĭ s'a formatŭ unŭ nou partidŭ, care este hotăritŭ sĕ lupte pentru propagarea ideei de statŭ maghiarŭ și pentru împăcarea Românilorŭ cŭ Maghiarii. Acestŭ partidŭ, cu începerea anului nou, s'a și afișatŭ în publicitate prin noulŭ diarŭ „Viitorul“, alŭ cărui programŭ este atâtŭ de îngăduitorŭ fată cu politica șovinistă maghiară, încâtŭ Românii spre a puté primí unŭ asemenea programŭ arŭ trebuí sĕ uite că ei sunt unŭ poporŭ deosebitŭ de celŭ maghiarŭ și că atmosfera politică ce le-au creatŭ Maghiarii este însuportabilă.“

„Fără sĕ fimŭ câtŭ de puținŭ preocupațĭ, noi regretămŭ aparițiunea unui diarŭ românŭ în asemenea condițiunĭ tocmai în împrejurările actuale. Nu ne putemŭ esplicá, ce a pututŭ îndemná pe unii fruntașĭ romanĭ sĕ voiéscă a sparge solidaritatea Românilorŭ, tocmai atuncĭ, cândă ea e pe cale de a dá róde. Órecarĭ promisiunĭ din partea guvernului? Dér' câte de acestea n'au avutŭ Românii ocasiunea sĕ audă? Promisiunile Maghiarilorŭ s'au deochiatŭ cu totulŭ. Românilorŭ le trebuescŭ fapte și de aceea fruntașii români n'ar fi trebuitŭ sĕ se grabéscă mai inaînte de a avé dovedĭ positive de bună-voință din partea Maghiarilorŭ. Acéstă reservă ar fi trebuitŭ sĕ și-o împună cu atâtŭ mai multŭ cu câtŭ situațiunea politică începe a deveni mai favorabilă pentru Români. Maghiarii astădĭ în ochii Europei au încetatŭ de a mai fi nisce luptătorĭ sincerĭ pentru drepturile popórelorŭ. Cine nu scie, câtŭ sunt de discreditațĭ Maghiarii în opiniunea publică din Germania? Cine nu scie, că curentulŭ federalistŭ în Austria devine totŭ mai putericŭ si că mersulŭ politicŭ din Austria nu póte rĕmâné fără nicĭ o înrîurire în Ungaria? Și apoi mișcarea Croațilorŭ și aversiunea tuturorŭ naționalitățilorŭ nemaghiare óre nu însemnéză nimicŭ?“

„Nicĭ unŭ momentŭ n'a pututŭ fi mai inoportunŭ

pentru inaugurarea unei politice „moderate“, care în realitate se traduce cu capitularea înaintea elementului maghiarŭ. După ce Românii au resistatŭ atâta timpŭ, luptândŭ pentru drepturile lorŭ naționale, nu le este permisŭ se renunțe la luptă tocmai acumŭ cândŭ viitorulŭ începe a le zîmbi. Din potrivă, tocmai acum se cere dela ei sĕ se pună cu toții umĕrŭ la umĕrŭ și sĕ lupte cu tótă energia spre a resturna unŭ sistemŭ, care până acum n'a produsŭ de câtŭ vrajbă între elementulu dominantŭ și naționalitățile reduse la rolulŭ de Paria. Credemŭ că Românii de peste munțĭ nu vorŭ părăsi calea ce au urmatŭ până acum și că în curêndŭ însușĭ inițiatorii politicei conciliante se vorŭ convinge că a mai încerca o impăcare cu Maghiarii însemnéză a perde vremea.“

Invĕțămêntulŭ poporalŭ în Bucovina în anulŭ scolarŭ 1882/3.

Dintre țerile austro-ungare Bucovina este póte aceea, de care se vorbesce mai puținŭ și totușĭ multe se petrecŭ și în acéstă mică țerișóra, ce merită a fi urmărite cu atențiune mai cu sémă din partea Românilorŭ. Bucovina este o țéră română. Cu atâtŭ mai întristătorŭ décă elementulŭ românŭ bucovineanŭ a datŭ așa de multŭ îndĕrĕptŭ. Situațiunea Românilorŭ bucovinenĭ s'a mai îmbunătățitŭ ce e dreptŭ în anii din urmă deórece cabinetulŭ Taaffe ține mai multu contŭ de trebuințele popórelorŭ din imperiu, dér multe mai sunt de îndreptatŭ și de facutŭ încă pentru ca sĕ se redice și sĕ se întărescă din nou Românulŭ în Bucovina. Instrucțiunea arată mai bine starea unui poporŭ și décă vomŭ vedé din tabloulŭ învețămentului în Bucovina, ce'lŭ publicămŭ mai josŭ, pe basa datelorŭ autentice, că Românii au numai 53 de scóle poporale curatŭ române ear Rutenii 74, vomŭ înțelege câtŭ de multŭ trebue sĕ lucreze și sĕ se trudéscă în viitorŭ frații noștri bucovinenĭ spre a scăpá neamulŭ nostru din Bucovina de periculŭ amenințătorŭ alŭ desnaționalisării. Eata tabloulŭ memoratŭ :

I. Numĕrulŭ și starea scólelorŭ.

a) școle civile. În Cernăuțĭ funcționéză o scólă superióră de fete cu trei clase. La acéstă scólă predau lecțiunile profesorĭ gimnasialĭ și este organisată după scólele civile de fete. În anulŭ scolasticŭ 1882/3 au fostŭ cercetată acéstă scólă de 196 scolărițe.

b) Scóle poporale triviale. În anulŭ 1882/3 au fostŭ 211 scóle și anume: de câte o clasă 173, de 2 clase 14, de 3 clase 4, de 4 clase 18, de câte 6 clase 2. — Nicĭ o scólă publică nu s'a închisŭ, din contră 10 scóle cu câte o clasă s'au deschisŭ. Învĕțămêntulŭ în tóte scólele a duratŭ anulŭ întregŭ, la 35 de scóle în munțĭ numai o jumĕtate di la 91 de scóle s'au ținutŭ prelegeri cu o parte de scolarĭ înainte de prândŭ și cu cealaltă parte după prândŭ. La unele scóle s'au făcutŭ trei patru grupe așa, că fiecare grupă căpĕtá înstrucțiune de trei orĭ pe sĕptĕmână. În privința limbei de înstrucțiune erau 17 scóle cu limbă germană, cu limba română, 53, cu limba ruténă 74, cu limba română și germană 14, cu limba ruténă și germană 4, cu limbă ruténă și germană 2, cu iimba română și ruténă 12, cu limba română, ruténă si germană 7, cu limba română, ruténă, polonă și germană 15, cu limba ruténă, polonă și germană 10, cu limba maghiară 3. — Copii obligațĭ sĕ mérgă la scólă au fostŭ 48,504 și dintre aceștia au cercetatŭ scóla 20,030.

Învĕțătorĭ cu testimoniu de calificațiune au fostŭ aplicațĭ 215 cu testimoniu de maturitate 40, fără testimoniu 2, învĕțătóre cu testimoniu de calificațiune 44, cu testimoniu de maturitate 11. Mai erau aplicațĭ 2 candidațĭ de probă și 28 de candidate de probă. La scólele private erau 33 de învĕțătorĭ diplomați și 2 învĕțătorese, apoi cu testimoniu de maturitate 1 învĕțătoriu, 3 învĕțătorese, 3 candidațĭ de probă și 1 candidată de probă. Peste totŭ numĕrulŭ îndividilorŭ esaminațĭ face 372. În Cernăuțĭ este o preparandia cu unŭ cursŭ pregătitorŭ și cu o scólă de mustră primară de 4 clase. Apoi se mai află o preparandiv pentru învĕțătóre cu o scólă elementară de mustră de 4 clase și cu o scólă frebeliană.

La acestŭ înstitutŭ funcționară 1 Directorŭ, 10 profesorĭ, 2 catichețĭ, 5 adiuncțĭ. La scólă de mustră 10 învĕțătorĭ și învĕțătóre, 4 sub-învețătorĭ și sub-învĕțătore. Elevĭ au fostŭ la finea anului 94, anulŭ I, 24 anulŭ II, 16 anulŭ III 18, anulŭ IV 15. În cursulŭ preparativŭ 17. La scólă pentru fete au fostŭ 91 și anume în anulu I 46 în anulŭ III 45.

Spesele pentru învĕțămêntulŭ poporalu.

a) Recerințe pentru spesele curente din fondulŭ scolasticŭ provincialŭ: pentru salare 85,592 fl. 40 cr., în care sumă sunt computate și venitele din moșiile dotațiuni; pentru adause la salarie 2900 fl. adausŭ pentru anii de servițiu 2875 fl. pentru banĭ de cuartirŭ 836 fl., pentru paușale 2276, contribuțiunĭ la cassele scolastice locale 164 fl. 49 cr.

b) Recerințe pentru pensiunĭ și subvențiunĭ: pentru învĕțătorĭ 2412 fl., pentru vĕduvele învĕțătorilorŭ 1172 fl., pentru contribuțiunile de educațiune 196 fl., pentru mile 38 fl. Acoperirea acestorŭ sume precumŭ și a sumei de 8200 fl. ce sĕ dă pentru conferințe, pentru bibliotece, pentrn remunerațiunĭ: 1. din dotațiunea de 50,000 fl. din fondulŭ religionarŭ gr. or., 2. din subvențiunele comunale și din moșii, carĭ concurgŭ la fondulŭ scolasticŭ provincialŭ cu 41,277 fl. 11 cr., 3. din subvențiunea dela statŭ de 4416 fl., 4. din venitele, ce încurgŭ dela tacsele pentru mostenirĭ cu 1900 fl.

c) Recerința pentru preparandia c. r. (scólă normală) 22,000 fl., care sumă s'a plătitŭ din visteria statului.

d) Recerință pentru preparandiă c. r. pentru învĕțătorese 9200 fl. Orașulŭ Cernăuțĭ dă pentru scólele sale 32065 fl. pe lângă aceea mai plătescŭ comunele la cassele locale scolastice 14,163 fl. 44 cr.

Autoritațile scolastice desvoltară o activitate destulŭ de viuă și prin concursulŭ lorŭ se deschiseră 10 scóle nóuĕ și numerulŭ claselorŭ se înmulți cu 18. Scólele s'ar înmulți în Bucovina din ce în ce mai multŭ, dér' o piedecă considerabilă face împrejurarea aceea tristă, că din partea Românilorŭ nu se află îndividĭ harnicĭ, carĭ sĕ ocupe posturile de învĕțătorŭ, de aceea dieta din Bucovina a creatŭ 12 stipendii de câte 120 fl. pentru aceia, carĭ sĕ se pregătéscă pentru cariera de învĕțătorŭ, carĭ stipendii dela 1 Ianuariu 1884 s'au sporitŭ la 20. Mai încolo a votatŭ dieta remunerațiune și îmbunătățirea salarelorŭ învêțătorilorŭ.

Învĕțămêntulŭ în Bucovina progreséză și va progresá din anŭ în anŭ mai multŭ, căcĭ ei îșĭ au dieta și autonomia lorŭ.

Diverse.

(Din Făgărașŭ) se scrie cătră „Sieb. d. Tgbl.“: „La 21 l. c. a ținutŭ comitetulŭ administrativŭ alŭ comitatului nostru prima s'a ședință în acestŭ anŭ. Președintele, prefectulŭ M. de Horvath, deschise ședința cu-o urare pentru activitatea comitetului în anulŭ acesta. Apoi veni la rêndŭ alegerea unui șirŭ de comisiunĭ, precum: comissiunea disciplinară, comisiunea disciplinară, comisiunea pentru transgresiunĭ la alegerĭ și pentru delicte, pentru afacerile orfanale, pentru revisiunea arestului, pentru apelațiunile în afacerĭ de dare, douĕ comitete pentru afacerile silvanale. Din diferitele raporturĭ relevămŭ pe acela alŭ înspectorului de scóle după care în a doua jumătate a anului trecutŭ s'au edificatŭ trei edificii de școle: în Tohanulŭ-vechiŭ, Sâmbăta-de-josŭ de cătra statŭ, ear în Făgărasŭ de cătră comuna israelită. Afară de acésta mai sunt în Făgărașŭ în înființare doue scóle nouĕ, elementară de statŭ alăturea cu scóla civilă de statŭ de aicĭ, cu scopulŭ principalŭ spre a însuși scolarilorŭ de naționalitate maghiară, carĭ arŭ dori sĕ cerceteze scóla civilă de statŭ, limba maghiară (limba statului) în mesura dorită; apoi o scólă de industria ungurescă pentru băeții, carĭ esŭ din scóla normală și se dedică industriei. Urcarea salarielorŭ unorŭ învĕțătorĭ mai rĕu salarisațĭ dela scóla civila se aștéptă dela ministeriulŭ cultelorŭ.

Inspectorulŭ de dare raportéză despre unŭ șirŭ lungŭ de dărĭ, ce sunt a se sterge, și de suplicĭ pentru eliberarea de serviciulŭ militarŭ. Surprindĕtorŭ e raportulŭ, că cu finea anului trecutŭ (1883) restanțele de dare se urcă numai la suma de 11.868 fl., unŭ resultatŭ favorabilŭ, pentru care inspectorului i se votéză mulțămită protocolară (Numai bieții țeranĭ vorŭ fi sciindŭ cum s'au incassatŭ restanțele. Red. „G. Tr.“ (Dările prescrise se urcă la cifra de 245.0CO fl. Propunerea inspectorului de dare, ca sĕ raporteze cu de amĕruntulŭ asupra rescriptelorŭ ministrului de finance, se primesce. Inginerulŭ-șefŭ raportéză despre starea drumurilorŭ și a podurilorŭ. Intre Șercaia și Homorodŭ drumulŭ s'a lărgitŭ și ridicatŭ, pe diferite drumurĭ s'aŭ făcutŭ podurĭ nouĕ. In Comăna s'a deschisŭ o stațiune postală, și dela Decembre an. tr. comunică între Făgărașŭ și Homorodŭ o diligență.

Din raportulŭ referentului despre afacerile economice se vede lipsa de taurĭ în unele comune. Fiindu-că cultura vitelorŭ este pentru poporațiune o cestiune vitală, pentru aceea trebue sĕ se lucreze cu energiă ca sĕ se delăture acestŭ rĕu. Raportulŭ fisicului dă despre starea sănătății înformațiunĭ favorabile și imbucurătóre. Epidemii nu graséză.

(Balŭ în Blașiŭ.) Dumineca în 10 Februariu st. n. se va dá în sala „Otelului naționalŭ“ din Blașiŭ unŭ balŭ filantropicŭ în folosulŭ „fondului pentru ajutorarea studenților miserĭ în casŭ de morbŭ.“

(Duelulŭ) d'intre Evreulŭ Dr. Rosenberg și contele Batyani, ce s'a întêmplatŭ la finea lui Octobre an. tr. într'o pădurice de lânga Timișóra, din causă că Batyáni s'a căsătoritŭ cu mirésa lui Rosenberg, o Evreică bogată din Budapesta Ilona Schossberg, a fostŭ judecatŭ dilele aceste înaintea tribunalului din Timișóră. Rosenberg, care a omorîtŭ pe Batyani în duelŭ cu alŭ treilea glonțŭ, a fostŭ osênditŭ la doi anĭ de închisóre. Atâtŭ condamnatulŭ câtŭ și procurorulŭ au însinuatŭ recursŭ.

(O ciudată notiță) a făcutŭ dilele acéstea drumulŭ dela Pesta la Viena. Se dice, că la celŭ din urmă votŭ alŭ Camerei Magnațilorŭ asupra legii privitóre la căsătoria civilă dómnele ungare au jucatŭ unŭ mare rolŭ, și mulțĭ Magnațĭ, cândŭ s'a făcutŭ votulŭ cu apelulŭ nominalŭ, arŭ fi pututŭ strigá: „Nu“ — „așa a disŭ soția mea!“ Dér noulŭ curentŭ jócă unŭ rolŭ nu numai în viéța casnică ci și în cea de carnevalŭ, și într'unŭ articolŭ de fondŭ alŭ unui diarŭ maghiarŭ fórte seriosŭ amŭ cititŭ că junele dómne din familiele conservătóre nu voiescŭ a danța cu domnii din familiile liberale. Ce frum sețe! „Astădĭ, mare balŭ costumatŭ alŭ conservatorilorŭ în palatulŭ principelui * * *; fie-care va veni îmbrăcatŭ ca în véculŭ de mijlocŭ; liberalii nu sunt admișĭ.“ Și décă vr'unŭ dănțuitorŭ cu sêmțeminte și idei moderne s'ar rătăci prin acele salóne și s'arŭ încercá sĕ se adreseze unei domnișóre spre a o invitá la unŭ ceardașŭ, i se va rĕspunde: „Nicĭodată, domnule, eu dănțuiescŭ numai contra dlui Tisza!“

(Școlele din Europa) In lucrarea sa intitulată „Staaten von Europa“ d. dr. Bracheli a publicatŭ o interesantă statistică în privința scólelorŭ din diferitele țerĭ europene. Extragemŭ din acea lucrare următorulŭ tabloŭ, care indică numĕrulŭ scólelorŭ primare din fiecare țĕră, etatea la care elevii începŭ a merge la scólă, și numĕrulŭ lorŭ la mia de locuitorĭ; în aceste cifre nu se cuprindŭ de câtŭ scólele, carĭ sunt sub înspecțiunea guvernelorŭ:

	Etatea elevilorŭ	Scóle	Elevĭ	Elevĭ la 1C0J loc.
Germania	6,4	57,000	700.100,000	157
Elveția	6,16	4,799	454,011	157
Suedia	7,14	9,549	667,844	146
Norvegia	7,14	6,617	255,998	135
Olanda	6,12	3,880	544.615	134
Francia	6,13	73,764	4.949,591	133
Belgia	6,13	5,729	687,749	126
Anglia	—	28,784	3.302,578	123
Danemarca	7.14	2,940	231,935	123
Austro-Ungaria	—	33,580	413,967	109
Spania	6,13	29,828	1.769,602	106
Rumelia orient	—	867	54,415	74
Italia	6,12	48,530	2.057,977	73
Finlanda	7,14	1,493	151,892	73
Bulgaria	—	1,432		
Grecia	5,12	1,605	89,673	50
Portugalia	7,15	3,510	198,131	46
Rusia	6,14	35,000	1.000,000	23
România	6,13	2,730	111,897	22
Serbia	6,12	660	38,579	22

Tabloulŭ următorŭ îndică numĕrulŭ institutorilorŭ în unele din principalele țĕrĭ:

	Numĕrulŭ profesorilorŭ	Numĕrulŭ elevilorŭ pentru fie-care prof.
Francia	199,870	41,2
Austro-Ungaria	76,199	52,9
Prusia	59,917	72,4
Italia	48,530	42,4
Spania	30,C0	55,6
Olanda	14,174	38,4
Belgia	11,808	58,2
Elveția	9,813	46,3

(Frică, nu glumă.) Din părțile bihorene istorisesce órecine următórea pățaniă: Se scie câtŭ de plăcutŭ este lupilorŭ muntele Șamlou, și că călătorii în acele ținuturi adesea dau față cu dênșii. În diua de 2 Ian. avêndŭ trebĭ într'o comună din acelŭ ținutŭ, amŭ plecatŭ pe josŭ învĕlitŭ în bundă și înarmatŭ c'unŭ revolverŭ. Cândŭ înserase binișorŭ m'am întorsŭ spre casă. Abia făcusem 300 pași la câmpŭ, cândŭ audii în dĕrĕtulŭ meu neaua (omĕtulu) pârăindŭ. Întorcêndŭ-mi privirea îndĕrĕtŭ vĕdŭ o figură de animalŭ cu patru picióre grăbindŭ cătră mine. Asta e lupŭ, îmĭ disei eu. Mĕ învĕluii îndată în bundă și mĕ culcai în nea așteptândŭ cu resignațiune urmările. Lupulŭ mĕ ajunge, începe a mirosi bunda. Sudorĭ de mórte mĕ apucară, nicĭ pentru lumea întreagă nu ași fi datŭ semnŭ de viață. Lupulŭ se sătura de mirosŭ, dér o amarŭ de mine! în locŭ sĕ-și continue calea mai de-

parte, elŭ se culcà peste mine, aședându-și capulŭ sĕu pe alŭ meu, în locŭ de perină. Sângele începŭ a mi se închega în vine. N'audiam nimicŭ, nu vedeam nimicŭ. Acéstă teribilă situațiune durà câte-va momente; după aceea lupulŭ se ridicà și plecà dela mine. Ridicŭ nițelŭ capulŭ. Lupulu e totŭ lângă mine. Frica mea se potențase. Lupulu se depărtéză érăși dela mine. Acum îmĭ vine în minte, că am revolverulu încărcatŭ în buzunarŭ, îlu scotŭ, îlŭ prindŭ și încordŭ cocoșulŭ și acum, încuregiatŭ, scotŭ capulŭ de sub bundă, vĕdŭ pe inimiculŭ meu la o distanță de câti-va pașĭ. Tragŭ, inimiculu meu începe a se tăvăli înaintea piciórelorŭ mele, după aceea remâne întinsŭ, fără mișcare. Aprindŭ unu chibritu, ca sĕ îlu vĕdŭ. În mâna stângă ținŭ lemnușulŭ ardĕtorŭ, care-mĭ lumineză, în drépta revolverulŭ. Ce sĕ vĕdŭ? Inimiculŭ meu nu era lupŭ, ci fidelulŭ meu câne, care venise în urma mea sĕ me asocieze și sĕ mĕ scutéscă. Sĕrmanulŭ câne, pentru credința și îngrijirea s'a — si-a perdutŭ viața. („Luminăt.")

Bibliografiă.

Au apărutŭ următórele volume publicate de **Academia Română** și se află de vĕndare la librăria Socecă & Co.:

1. **Operele Principelui Demetriu Cantemirŭ.**

Tom. VI.: Istoria ieroglifică (Operă originală inedită, scrisă în limba românéscă la 1704). — Compendiolum universae logicae institutionis. — Enconium in J. B. Van-Helmont et virtutem physices universalis doctrinae eius. — Cu mai multe facsimile și stampe lucrate de Cantemirŭ, unele și altele intercalate în textŭ. Prețulŭ 10 lei.

Tom. VII.: Vita Coustantini Cantemyrii cognomento senis Moldoviae Principis. Collectanea orientalia. Publicate după manuscrisele din bibloteca museului asiaticŭ din St.-Petersburg. Prețulŭ 2 lei.

2. **Pravila bisericéscă** numită cea mică tiparită ântâiŭ la 1640, în mânăstirea Govora; publicată acuma în transcripțiune cu litere latine. Prețulŭ 2 lei.

Nou abonamentŭ la

„Gazeta Transilvaniei."

Cu 1-a Ianuariu st. v. 1884 sa inceputŭ unŭ nou abonamentŭ, la care învitămu pe onorații abonațĭ, amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre, rugându-i ca se binevoiéscă a si-lŭ reînoi de cu vreme pentru ca diarulŭ sĕ li se pótă espeda promptŭ și fără întrerupere.

Domnii noui abonați, și cari n'au achitatŭ costulŭ abonamentului sunt rugați a ne trimite banii sĕu directŭ prin mandatŭ postalŭ, sĕu prin Domnii, la carĭ au subscrisŭ abonamentulŭ.

Prețulŭ abonamentului, ce se póte tramite mai ușorŭ prin mandate postale, este:

pentru Austro-Ungaria cu posta: pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr., pe șése lunĭ 5 fl.; pe anŭ 10 fl.

pentru România și alte țĕrĭ esterne: pe trei lunĭ 7 francĭ, pe șése lunĭ 14 francĭ, pe anŭ 28 francĭ.

Scrisorile sunt a se adresa **la Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei" în Brașovŭ.**

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.** Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Tipografia: **Ioanŭ Gött și fiiŭ Henricŭ.**